

Toelichting bij de Powerpoint:

'Roofvogels in hokjes: soortenbescherming versus dierenwelzijn'.

Positionering

In de overkoepelende visie van Vogelbescherming Vlaanderen staat dat we dromen van een wereld waar alle wilde dieren vrij kunnen leven in hun natuurlijk leefgebied. De onderwerpen die Vogelbescherming Vlaanderen behandelt worden dan ook telkens afgetoetst aan deze visie. Welke handelingen/acties zijn er nodig om dit doel te bereiken? Roofvogels en uilen zijn wilde diersoorten en horen volgens Vogelbescherming Vlaanderen dus niet in een volière te zitten. Roofvogels kweken, kan uitsluitend geoorloofd zijn in het kader van wetenschappelijk begeleide en erkende projecten om bepaalde roofvogelsoorten te herintroduceren en voor uitsterven te behoeden. Alle problemen of oorzaken die aan de basis liggen van uitsterven, moeten echter eerst zorgvuldig geanalyseerd en aangepakt worden.

Ethiek en welzijn

In de loop van de geschiedenis zijn we anders gaan kijken naar de manier waarop we wilde dieren inzetten in onze samenleving. We vinden het normaal dat er geen leeuwen en tijgers meer in circussen gehouden worden. We stellen ons hierbij geen vragen meer ook al is deze wetgeving nog maar officieel sinds 2014. Als we naar het buitenland kijken zien we nog voorbeelden waar veel kritiek op komt. Wereldwijd sluiten één voor één de dolfinaria waar orkashows gegeven worden. We beseffen meer en meer dat deze roofdieren niet thuis horen in een bassin. Hoe groot dit ook mag zijn.

Moeilijker wordt het als we naar activiteiten kijken die dicht bij huis plaatsvinden. Dan komen als snel argumenten boven als traditie, cultuur, hobby, iemands job, educatie, het is zo leuk voor de kinderen. Allen argumenten ten voordele van de mens of gelinkt aan persoonlijke behoeften en noden van de mens.

Het is de taak van Vogelbescherming Vlaanderen om dergelijke activiteiten met wilde dieren los te zien van deze menselijke emoties.

Educatie / wervend effect

EAZA (internationale samenwerking tussen 300 dierentuinen en aquaria) deed een grootschalige bevraging van de bezoekers van de dierentuinen. In deze bevraging werd gevraagd waarom de bezoekers naar de dierentuin komen. Reden nummer één is "een fijne dag met het gezin", als allerlaatste staat "iets bijleren over dieren". De bevraging toonde ook aan dat na een bezoek aan de dierentuin er nauwelijks extra kennis is overgedragen aan de bezoekers. Tijdens roofvogelshows geldt ditzelfde fenomeen. In de ene setting kan er al iets meer uitleg gegeven worden dan in een andere setting maar het educatieve aspect blijft zeer miniem.

Vele studies wijzen uit dat 'ratio en argumenten' niet de reden zijn waarom mensen op een bepaalde manier handelen. Iedereen weet dat je geen afval mag weggoien op straat en toch gebeurt het overal. Beelden primeren ook altijd boven woorden. Na het zien van een demonstratie met roofvogels blijft vooral het beeld hangen dat het mogelijk is om roofvogels te houden en hier spectaculaire dingen mee te doen. Zeker kinderen zijn heel gevoelig voor dergelijke beeldvorming. Het 'Harry-Potter-effect' is niet voor niets een wereldwijd gekend begrip.

Faunavervalsing

De vele roofvogels en uilen die ontsnappen uit gevangenschap kunnen een potentieel gevaar opleveren voor onze inheemse, wilde populaties. Vooral bij kerkuilen is het nu al te merken dat er broedgevallen worden waargenomen waarbij één van beide oudervogels uit kweek komt. Vaak zijn dit (onder)soorten die hier niet voorkomen. Wat de impact kan zijn van hybride kerkuilen op onze inheemse populatie is niet in te schatten. Beter voorkomen dan genezen is hier de boodschap.

Momenteel werkt de Kerkuilwerkgroep samen met wetenschappers van het Afrika museum, het KBIN, het museum van Lausanne en enkele wetenschappers gespecialiseerd in DNA onderzoek, aan een databank zodat het DNA patroon van het hele genus *Tyto* in kaart gebracht kan worden. Deze databank is in het verhaal van faunavervalsing essentieel.

Illegale praktijken

Daar waar handel is in diersoorten, is illegale handel. De illegale handel in diersoorten is na drugshandel het meest lucratief. Studies bewijzen dat de (legale) handel in diersoorten rechtstreeks gelinkt is aan risico op invasieve soorten.

Vele kleine en grote zaken duiden dat er nog altijd roofvogels en uilen geroofd worden uit de natuur om 'witgewassen' te worden en zo in het legale circuit te belanden. Als blijkt dat zelfs de ZOO van Antwerpen, Planckendael en het Zwin buiten hun medeweten om, roofvogels aankochten waarvan achteraf bleek dat de herkomst niet legaal was, hoe moeten particulieren dan ooit zeker zijn dat de vogels die ze aankopen legaal verworven werden?

Het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het welzijn van in gevangenschap gehouden roofvogels.

Vogelbescherming Vlaanderen is van mening dat het houden van het roofvogels in gevangenschap rechtstreeks en onrechtstreeks voor een hoop problemen zorgt. Hierom is het zeer spijtig dat dit thema alleen bekeken werd binnen het hokje dierenwelzijn. Vele problemen overstijgen immers de bevoegdheden van dit domein en moeten domeinoverschrijdend aangepakt worden. Door dit niet te doen blijven vele problemen bestaan.

Hoewel Vogelbescherming Vlaanderen liever geen roofvogels in gevangenschap ziet, is het opmaken van minimumnormen voor volières en aanvullende richtlijnen voor het inrichten van deze volière alvast een grote vooruitgang. Eveneens is het afschaffen van allerlei activiteiten zoals het aanvliegen van trouwringen door uilen, fotoshoots, bedrijvenfeestjes een goed begin. Er zitten echter veel gemiste kansen in de regelgeving over het uitleveren en verkrijgen van attesten.

Vogelbescherming Vlaanderen stelt zich veel vragen bij de manier waarop roofvogelhouders op de hoogte gebracht gaan worden over deze nieuwe regelgeving. Hoe gaat de dienst dierenwelzijn mensen informeren die op het punt staan een roofvogel aan te schaffen over de nieuwe regelgeving? Worden er preventieve acties ondernomen op vlak van sensibilisatie en handhaving? Wat gebeurt er met de vele vogels waarvoor de eigenaar geen geschikte volière kan bouwen wegens plaatsgebrek? Wie controleert of de demonstraties en activiteiten al dan niet toegestaan zijn volgens de nieuwe regelgeving?

Toekomstperspectief

Vogelbescherming Vlaanderen bekijkt welke mogelijkheden er nog zijn om de verdere schade in te perken.